

GONIEC ŁÓDZKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

pod kierunkiem St. Książka.

Niedziela dnia (23 Października) 5 Listopada 1905 r.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA mieści się przy ul. Zachodniej № 37 przyjmuje interesantów między godzinami 11 i 1, oraz 6 i 8 wieczorem.

ADMINISTRACJA otwarta jest od godz. 8 — 2 popoł. i od 4 — 9 wieczorem. W niedzielę i święta otwarta jest od godz. 9 — 2 popoł.

Numer pojedynczy poranny kop. 2, wieczorowy kop. 3.

Telefon 258.

Prenumerata w Łodzi wynosi: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kopiejek 50. Za odnośnienie do domu kop. 15 miesięcznie. Na prowincyi i w Cesarstwie rocznie rb. 8. Za granicą rocznie rb. 12.

Cena ogłoszeń: 1-sza strona 50 k. za wiersz lub jego miejsce. Nadesłane 50 kop. Nekrologi i reklamy 15 k. Ogłoszenia zwyczaj. 7 kop. Drobne ogłoszenia 1 1/2 kop. za wyraz. Dla poszukujących pracy znaczne ustępstwa.

Ogłoszenia przyjmuje również Biuro Dzienników, Piotrkowska № 108.

Agentury: w Warszawie: Biuro ogłoszeń G. Ungra i L. i E. Metz i S-ka, w Pabianicach, Księgarnia Ed. Kella.

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca. Za artykuły nie oznaczone z góry ceną, honoraryów administracja wypłacać nie będzie.

Adres telegraficzny „Łódź Goniec“.

„STAŁA WYSTAWA SZTUK PIĘKNYCH“
Przeszło 300 obrazów malarzy wszechświatowej sławy.
Ulica Piotrkowska № 16. Wejście 20 kop., uczniowie 10 kop.

Teatr Wielki.

Dziś, w Niedzielę:

Popołudniu o godz. 3

Wesele Fonsia

TEATR „VICTORIA“.

Dziś, w Niedzielę:

Wieczorem o godz. 8

KŁADKA

Kom. w 3 akt., F. Greske i Fr. de Croisset.

Z powodu objęcia zarządu „Grand Hotelu“, odstępuje moją

RESTAURACYĘ

na nader dogodnych warunkach.

Robert Hilbricht

(Hotel „Klukas“).

RESTAURACJA

Hotelu **MANTEUFLA**

poleca:

w Niedziele i Czwartki

znakomite

Flaki garnuszkowe.

I. Petrykowski.

Czesanie dam, Zachodnia 28, patrz ogłoszenie.

CH. GEBER,

Największa pralnia chemiczna i farbiarnia w kraju w Grochowie pod Warszawą,

FILIA w ŁODZI, ulica ZIELONA № 5.

obok Magazynu p. M. MORAWSKIEJ.

Czyści sposobem chemicznym, systemu CH. GEBER, oraz farbują wszelką garderobę damską i męską bez prucia, jedwabne i wełniane suknie we wszystkich kolorach, z rozmaitemi ozdobami, mundury, wyroby futrzane i watowe, koronki, aksamit, dywany, gobeliny, meble, franki, rękawiczki, pióra strusie i t. p. 1202—54-23

DOM HANDLOWY i AJENTUROWO-KOMISOWY

HENRYK J. FRAENKEL

WARSZAWA—ul. ZŁOTA № 36

Telefonu № 7623

Skrzynki poczt. № 130

Adres dla depesz: „HARIFER“.

Z chwili

—o—
Onegdaj wykreślony został z ustawy cenzuralnej osławiony par. 140, który pozwalał władzom administracyjnym zabraniać pismom poruszania tych lub owych spraw. Oprócz całej masy cyrkularzy ministeryalnych cenzorowie otrzymywali setki cyrkularzy od generał-gubernatorów, gubernatorów, ograniczających coraz bardziej ilość spraw, mogących być omawianymi w prasie. Doszło wreszcie do tego, iż wykreślono nam notatki o zbyt późnem zapalaniu latarni ulicznych!

Te ograniczenia, stosowane z całą surowością do pism łódzkich, podczas gdy te same sprawy mogły być swobodnie omawiane w prasie warszawskiej, musiały odbijać się na rozwoju pism i doprowadziły je stopniowo do stanu obecnego.

Niechże więc czytelnicy nasi nie mają nam za złe milczenia, do którego zmuszeni jesteśmy okolicznościami. Zapewne wkrótce

nadejdzie czas, iż rzeczywiście będziemy w możności korzystania ze swobód już przyznanych, a wtedy wszystkie sprawy dawniejsze, o których dyskretnie milczeliśmy, znajdą w „Gońcu“ sprawiedliwą ocenę i należyte wyświetlenie.

Spełnienie tego nie będzie rzeczą zbyt trudną, gdyż wolność słowa, o której powiedziano w Najwyższym manifestie, zastosowano już niemal w całej rozciągłości do prasy. Za przestępstwa prasowe pociągać ma do odpowiedzialności sądowej prokurator, a w sądzie zawsze będziemy w stanie prawdę słów swych udowodnić.

Jednocześnie zwracamy się do naszych czytelników i przyjaciół, aby nam zechcieli w pracy tej dopomóc. Każda notatka, każda wiadomość, dotycząca bądź wydarzeń ostatniego okresu walki za wolność, bądź osławionej naszej gospodarki miejskiej, bądź nadużyć w pewnych instytucjach, przyjęta będzie przez nas z wdzięcznością i spożytkowana należycie, jeżeli nie dziś to w każdym razie wkrótce, gdyż stan, w jakim obecnie żyjemy, długo trwać nie może. Is.

Pierwszy wiec konstytucyjny w Warszawie.

Onegdaj w Warszawie w gmachu Filharmonii odbył się pierwszy wiec konstytucyjny.

Gmach Filharmonii z przybytku Muzy przekształcony na mównicę parlamentarną zgromadził przeszło 4000 wolnych obywateli.

Pierwszy głos zabrał inżynier Soltan, zaznaczając, że warunki w jakich obecnie wchodzimy w nowy okres dziejowy, nie są tak sprzyjające uzyskaniu swobód konstytucyjnych, jakby się to wydawać mogło. Samowola administracji i dziś jeszcze wszechwładnie się panoszy i nie prędko będzie chciała ustąpić ze swych placówek.

Następnie zabrał głos Wacław Sieroszewski, powitany entuzjastycznie przez zgromadzonych. Mówił o tych bojownikach za wolność, których sądzono i skazywano jak zbrodniarzy, którzy w walce o wolność narodu utracili wolność osobistą. Uwolnienia ich wszelkimi siłami domagać się należy — nie cofając się przed niczem!

Po krótkim przemówieniu L. Krzywickiego, który czcił pamięć tych, co w walce o wolność polegali na dalekich równinach Syberii, na bruku ulicznym i na polach ojczyści, krwią przepojonych, zabrał głos przewodniczący, oznajmiając, że stosownie do ułożonego porządku dziennego przemawiać będą kolejno przedstawiciele działających w kraju naszym stronnictw.

Porządek przemówień ustalono przez losowanie.

Pierwszy był przedstawiciel „Bundu“.

Prostował on ogólne mniemanie, jakoby Żydzi, grupujący się pod sztandarem tego stronnictwa ignorowali społeczeństwo polskie i jego idee przewodnie. Żydzi, wychowani w Polsce, w polskim języku kształceni, wychowani wśród ucisku w tradycji bojowej za wolność Polski, nie mogą nie czuć się obywatelami polskimi. Na miano to starają się zasłużyć wszyscy „Bundowcy“ polscy, stawiając w programie swym żądanie autonomii Królestwa Polskiego i obiecując nadal pracować i walczyć w tym kierunku, nie ustając w pracy organizacyjnej, w której przed niczem cofać się nie będą.

Następnie wszedł na mównicę przedstawiciel polskiej partii socjalistycznej „Proletaryat“ i w przemówieniu swem streścił zasady i cele swego stronnictwa w walce o wolność, która przez nich zdobyta otworzy ludowi drogę do dobrobytu.

Następnie zabrał głos przedstawiciel „Polskiej Partii Socjalistycznej“.

Mówią powszechnie — zaczął mówca — że nastąpi wiosna dla nas — tak jednak nie jest, bo to, co przeżywamy, jest za ledwie obietnicą, zależną od tego, jak się zachowamy w tej ważnej przełomowej chwili.

Z tego wychodząc, stronnictwa socjalistyczne wspólnie ze związkami kolejarzy postanowiły strejkować dotąd, dopóki rząd nie uczyni zadość żądaniu ich.

Następnym mówcą był przedstawiciel demokracji postępowej p. Stanisław A. Kempner.

Mówca zaczął od złożenia hołdu bojownikom za wolność, którzy w dzisiejszym święcie pierwsze miejsce zająć powinni.

Wystąpienie swoje mówca uzasadnia potrzebą złożenia programu stronnictwa, oraz zaznaczenia, że wśród inteligencji istnieje partya, która rozumie dążenia ludu roboczego i umie cenić jego zasługi.

Nie zatrzymując się obszerniej nad programem ekonomicznym, mówca zaznaczył, iż na czele programu stronnictwa postępowo demokratycznego stoi autonomia Polski z polskim sejmem w Warszawie, utworzonym na mocy powszechnego, tajnego, wolnego głosowania.

Z kolei miejsce na mównicy zajął przedstawiciel socjalnej demokracji.

Mówca zastrzegł się przedewszystkiem przeciwko nazywaniu dnia dzisiejszego świętem zwycięstwa i wolności, a wystąpieniem przeciwko narodowej demokracji wywołał wielkie wzburzenie w sali, które z trudnością udało się uspokoić przewodniczącemu.

Ostatni, stosownie do ułożonego programu, przemawiał przedstawiciel stronnictwa narodo-demokratycznego.

Mówca rozpoczął od zaznaczenia, iż wczoraj na ulicach padło hasło: „Niech żyje Polska“ i hasło to powinno być hasłem każdego Polaka.

Następnie zabrał głos raz jeszcze przedstawiciel socjal-demokracji Warski, a następnie przedstawiciel rosyjskiej socjal-demokracji (po rosyjsku), poczem przewodniczący dał głos p. Kuciowi, przedstawicielowi kolejarzy, który treściwie, świetnie pod względem oratorskim, określił stanowisko kolejarzy w ruchu wolnościowym.

„Powiadają niektórzy — zaczął mówca, że strejk kolejowy zrujnował kraj — przeczyć temu trudno, lecz dodać należy, że straty kraju, pokryją osiągnięte zyski.

Zaznaczywszy następnie, że nie uznawac owočnosti strejku kolejowego mogą tylko przedstawiciele burżuazji, obawiającej się ruiny majątkowej, dla której dobrobyt ekonomiczny zastępuje cele wolności społecznej i narodowej, mówca tak zakończył swe przemówienie:

„Mówicie „realiści“, że grozimy wam ruiną majątkową — tak! my nie przeczymy temu — chcemy was zrujnować! Nic wam przeto nie pozostaje, nie macie już innego wyjścia, chodźcie zatem z nami razem brać wolność polityczną!“

Po długo niemilkających oklaskach towarzyszącemu Kuć zabrał głos raz jeszcze, zaznaczając, że strejk kolejowy trwać będzie dotąd, aż rząd wprowadzi w czyn następujące żądania:

- 1) zniesienia cenzury.
- 2) zniesienia stanu wojennego.
- 3) uwolnienia „przestępców“ politycznych.

Oprócz tego kolejarze Królestwa Polskiego żądają:

- 1) wprowadzenia języka polskiego na kolejach;
- 2) uregulowania sprawy kasy emerytalnej zgodnie z wynikiem plebiscytu.

Gromkie okrzyki: „Niech żyją kolejarze!“ zakończyły to przemówienie.

Duże wrażenie wywarł na sali słaby kobiecy głos z drugiego piętra galeryi: mówiła pani Bojanowska, imieniem „Kola pracy kobiet“, która postawiła żądanie powszechnego prawa wyborczego dla kobiet polskich, ponieważ kobiety polskie jednakże położyły zasługi przy zdobywaniu wolności narodowej.

Po tem przemawiali przedstawiciele młodzieży: akademik Drozdowicz imieniem młodzieży postępowej, oraz p. Aleksander Szczepański — imieniem młodzieży „demokratyczno narodowej“.

Po nich zabierali głos jeszcze dwaj robotnicy — członek P. P. S. i członek „Bundu“ (po żydowsku).

Pozostali mówcy, zapisani do głosu, nie mogli skorzystać z przysługującego im prawa z uwagi na brak czasu.

Mityng zakończono rezolucją, przyjętą jednogłośnie — rezolucya ta brzmi:

„Wiec obywatelski m Warszawy w liczbie około 4000 osób zebranych w dniu 2 listopada w Filharmonii

wyraża swą solidarność z ruchem rewolucyjnym proletaryatu Polski i Rosyi,

uznaje, iż zawierający zapowiedź konstytucyjnej manifest carski nie daje żadnych istotnych gwarancji wolności obywatelskich, wolności politycznej i narodowej,

nie daje nawet tej pierwszej i jedynej gwarancji szczerości zapowiedzianych reform, jaką mogłoby być jedynie natychmiastowe uwolnienie wszystkich więźniów politycznych bez żadnego wyjątku; zaniechanie wszelkich prześladowań politycznych,

zniesienie wszelkich ustaw wyjątkowych, stanu wojennego i ochrony wzmocnionej,

równouprawnienia absolutnego Żydów we wszystkich prawach społecznych, obywatel-

skich i politycznych tak w stosunku do państwa rosyjskiego, jak i w sejmie krajowym polskim,

swobody narodo-kulturalnego rozwoju we własnym języku dla wszystkich gnębionych narodów, należących do państwa rosyjskiego.

Z konsekwencji powyższego uważa wiec, iż walka ludu o wolności obywatelskie, wolność polityczną i narodową ustać nie może dopóty, dopóki wolności te całkowicie nie będą urzeczywistnione, dopóty stan wojenny i ochrona wzmocniona nie będą zniesione, a więźniowie polityczni nie będą uwolnieni; nie będzie zapewniona nietykalność osobista, wolność strejków, związków i zgromadzeń i dopóki cała władza nie przejdzie w ręce przedstawicieli ludów, obranych na podstawie powszechnego równego tajnego bezpośredniego głosowania bez różnicy płci, narodowości i wyznania.

Strejk powszechny ma trwać dalej. Dopiero wtedy, gdy otworzą się podwoje wszystkich więzień politycznych i zapewniony będzie powrót wszystkich zesłańców i emigrantów i gdy faktycznie zniesiony zostanie stan wojenny, będziemy rozważali sprawę powrotu do pracy“.

Rezolucya niniejsza w pierwszej swej części zaproponowana została przez przedstawicieli socjal-demokracji Królestwa Polskiego i Litwy — w drugiej części, dotyczącej Żydów — przedstawiciela „Bundu“; zakończenie załączono na wniosek organizacji kolejowej.

Mityng zakończono podziękowaniem przewodniczącemu za umiejętne, pełne taktu prowadzenie obrad.

Dodać jeszcze winniśmy, że tymczasowa władza wojenna nadesłała na ręce przewodniczącego ostrzeżenie, że wrazie gdy wiecownicy opuszczą gmach Filharmonii, uformowani w pochód żołnierze, celem rozpedzenia manifestantów, użyją broni palnej. Wiecownicy rozeszli się spokojnie.

Chwasty.

—o—

Zamiast odpowiedzi przez telefon.

Kwestya żydowska zaczyna znów wypływać na wierzch i stawać się kwestyą na dobie.

Telegramy urzędowe donoszą nam ze wszystkich stron Cesarstwa o okropnych pogromach i rzeziach, jakich się dopuszczają wyrzutki społeczeństwa rosyjskiego nad spokojnymi obywatelami.

Te same telegramy urzędowe stwierdzają, iż między pogromcami, którzy przez broniących się Żydów zostali zranieni, poznano kilkunastu przebranych członków policji...

Charakterystyczne, lecz... nie nowe. W pogromach poprzednich stwierdzono również udział policji.

U nas pogromy podobne byłyby już niemożliwe, społeczeństwo bo nasze poza uczuciami humanitarnymi, które nie pozwoliłyby mu na jakiegokolwiek pogromy, posiada sporą dozę rozumu. A rozum ten wręcz ostrzega nas przed podobnymi ekscesami, gdyż każda klęska naszych współobywateli byłaby klęską kraju całego.

Nie tylko jednak pogromy, lecz wogóle wzbudzenie wszelkiej nienawiści i szcucie jednych współobywateli przeciwko drugim sprowadza bardzo smutne następstwa. Energia, która szczególnie w czasie obecnym przydaćby się mogła do osiągnięcia celów wspólnych, rozprasza się, zatracą lub, mówiąc ściślej, użyta jest na wytworzenie walki bezkrwawej lecz niemniej zaciętej — walki, w której najlepsze zamiary giną.

To też ci, co prawdziwie miłują kraj swój i chcą pracować dla dobra jego, starać się winni o łagodzenie wszelkich niesnasek, które mogłyby wyrastać na gruncie narodo-wościowym między współobywatelami.

Ci zaś, którzy postępują inaczej, grając na najniższych instynktach zwierzęcych, ukrytych w duszy ludzkiej, a niewyplenionych jeszcze przez dobroczynne działanie cywilizacji, zasługują na potępienie bezwzględne.

Takie zasady wyznawaliśmy i wyznajemy głośno zawsze i wszędzie. Niechże więc antysemita łódzki, nie znający zasad wyznaczanych przez nas zapamiętają słowa powyższe i raczą łaskawie uwolnić nas od wyjaśnień telefonicznych, których dawać nie myślimy, szczególnie wtedy, gdy nasi członkowie „czarnej sekcji” nie chcą wyjawiać swego nazwiska. Na szczytowanie z za płotu odpowiemy milczeniem, na kłanianie chyba... kijem.

—ski.

KRONIKA.

MIEJSCOWA.

= Z giełdy.

Łódzki komitet giełdowy w dniu dzisiejszym przesłał telegram do p. ministra sprawiedliwości, aby, z powodu obecnego położenia jak również z powodu przerwania komunikacji, udzielona została 7 i 8 dniowa zwłoka w sporządzaniu protokołów.

Jednocześnie przesłane zostały dwa telegramy tej samej treści, z prośbą o poparcie, do zarządzającego oddziałem handlowym przy ministerstwie skarbu i do prezesa sądu okręgowego piotrkowskiego.

= Z komisji poborowej.

W miejskiej komisji poborowej, od chwili rozpoczęcia superwizji do dnia wczorajszego włącznie przyjęło ogółem 53 rekrutów, w tej liczbie 8 żydów.

= Nominacja nowego regenta.

Na mocy decyzji starszego prezesa warszawskiej izby sądowej członek kaszyńskiego sądu okręgowego, Nieznański, mianowany został regentem przy kancelarii hipoteczno-sędziego pokoju m. Łodzi.

= Upadłość.

W dniu wczorajszym sąd okręgowy piotrkowski ogłosił upadłość fabrykanta łódzkiego Józefa Kautza, mianując syndykiem upadłości adw. prz. Maurycego Kohua.

= Z teatru polskiego.

Dowiadujemy się, iż p. Gawalewicz rezesłał okólnik do artystów treści mniej więcej następującej: „Począwszy od dnia dzisiejszego postanowim wszystkim artystom zredukować pobierane pensje do połowy, a to aż do czasu zupełnego uspokojenia w mieście. Postępek dyrekcji uważamy za niesłuszny, gdyż p. Gawalewicz ma możność powetowania strat, tymczasem artysta szczerbę u czynioną w jego budżecie, powetować może tylko na żołądki swoim i dzieci.

= Cholera.

W ciągu ostatnich dwóch dni było 6 podejrzanych zaszabnięć, w tej liczbie dwa śmiertelne. W baraku pod kontrolą lekarską znajduje się 6 osób. Sanitariusze miejscy codziennie wypełniają dezynfekcję bezpłatną tych mieszkań, gdzie zdarzyły się podejrzane wypadki; z powodu, że tych wypadków w ostatnich czasach było wiele, sanitariusze mają bardzo dużo zajęć, wykonując dezynfekcję nie tylko w dzień, ale często i w nocy. W laboratorium miejskim również trwają badania ekskrementów podejrzanych chorych i wód z tych domów, gdzie zdarzyły się wypadki podejrzane.

= Upadek ze schodów.

Na ul. Cegielnianej № 11, Jakób Fajbuś, lat 7, syn tkacza, spadł ze schodów i rozciął usta.

= Przejechanie.

Na ul. Zawadzkiej 1, dorożka przejechała Zejsera Gestlera, lat 42, handlarza, skutkiem czego G, poraniony został w ręce.

— Na ulicy Piotrkowskiej № 30, dorożka przejechała Pasitę Sadowską, lat 75, handlarke, która skutkiem tego złamała lewą nogę.

= Napady.

Na ulicy Aleksandrowskiej 96, napadnięto na Szczepana Frankowskiego, lat 36, i zraniono go nożem w lewy obojczyk. Odwieziony do szpitala Poznańskich.

— Na ulicy Franciszkańskiej, róg Jakóba, napadnięto na Jana Misztalewicza, lat 49, zarządzającego młynem parowym, i zraniono go kijem w głowę.

— Na ulicy Zielonej № 13, (na Bałutach) Adolf Sanger, lat 32, piekarz, pobity został za to, że nie chciał strejkować.

= Ogólne osłabienia.

W stan ogólnego osłabienia popadły osoby następujące: na ulicy Piotrkowskiej № 105, Feliks Szymański, lat 24; na Zielonym Rynku, człowiek lat 20, niewiadomego nazwiska i mieszkania; na ulicy Południowej № 3, kobieta, lat około 50, od której nie dowiedziano się nazwiska ani adresu.

TELEGRAMY

Agencji Petersburskiej.

WARSZAWA. (Tel. wł.) W resursie odbył się wiec nauczycieli. Jednogłośnie postanowiono wyklądać wszystkie przedmioty po polsku.

Wiec aptekarzy uchwalil trwać w strejku, czekając skutków.

W Filharmonii odbył się wiec socjal-demokracji. Wiec zagail Kucharski, przewodniczył Warski. Postanowiono trwać w jeneralnym strejku, za wyłączeniem gazet, piekarni, cukierni, restauracji i rzeźników. Wioslarze na zebraniu miesięcznym postanowili z udziałem delegatów wszystkich sportowych Stowarzyszeń zorganizować w niedzielę ogólne narodowe święto z udziałem cechów, korporacji, partii, stowarzyszeń klubów, i t. p. Będzie olbrzymi pochód ze sztandarami.

WARSZAWA. Wczoraj tłumy z duchowieństwem na czele z polskimi sztandarami odbywały pochody. O godz. 4 po południu tłum studentów rosyjskich idąc ulicami, śpiewał pieśni rewolucyjne. Wojska nie sprzeciwiały się temu; obecni odkrywali głowy. Wysłano telegramy do hr. Witte.

PETERSBURG. Dzień dzisiejszy przeszedł zupełnie spokojnie. Jutro wyjdą wszystkie gazety. Odbył się wiec wychowawców szkół technicznej i innych średnich zakładów naukowych; uczestniczyło 600 osób. Postanowiono jednogłośnie strejk zakończyć. Celem strejków jest przyznawanie praw tym, którzy uciarli za przestępstwa polityczne.

PETEESBLRG. Członek Rady państwa książę Aleksy Oboleński naznaczony został oberprokuratorem św. Synodu.

Dowodzący wojskami okręgu kazańskiego, Kosicz, mianowany został członkiem Rady państwa.

WARSZAWA. Wczoraj po południu ruch w mieście powrócił do stanu normalnego, jednakże giełda, banki, kantory i fabryki nie są czynne. Komitet giełdowy przesłał do Petersburga na imię hr. Wittego skargę na postępowanie wojska i prośbę o zniesienie stanu wojennego.

MOSKWA. Powołani przez hr. Wittego, wyjechali do Petersburga prezes zarządu miejskiego Gołwin i członek tegoż zarządu Kokoszkina.

MOSKWA. Generał-gubernator ogłosił odezwę następującą: Wypadki dni ostatnich budząc w ludności stolicy obawę i strach, zakłócają spokojny bieg życia, przy którym jedynie można się cieszyć z otrzymanej wolności. Dlatego zwracam się do wszystkich dobrane myślących mieszkańców, w tem przeświadczeniu, że naród, który otrzymał upragnioną wolność, będzie starał się stwierdzić, że zasłużył na okazane zaufanie, z prośbą, ażeby zaprzestano procesji i zbiegowisk na ulicach i powrócono do zwykłych zajęć, a przez podtrzymywanie porządku i ładu ułatwiono organom państwowym przeprowadzenie reform w urządzeniach państwowych.

MOSKWA. Zastrejkowali oficjaliści wszystkich restauracji i cukierni.

Zarząd miasta postanowił zwrócić się do hr. Witte z prośbą o odwołanie kozaków z Moskwy i jednocześnie posłana została deputacja do generała gubernatora z prośbą nieużywania rozjazdów kozackich i służby policyjnej do utrzymywania porządku.

MOSKWA. Szczegóły starcia po pogrzebie rewolucjonisty Baumana: z ulicy Twerskiej na Mochową szedł tłum ze sztandarami narodowymi i portretem Najjaśniejszego Pana, następnie zatrzymał się na miejscu, gdzie ujeżdżalnia kozacka naprzeciwko uniwersytetu. W tej chwili zbliżyli się uczestnicy pogrzebu i zaczęła się walka na rzeź. Na krzyk studentów przybyło wojsko, przyczem zamieniono strzały. Wśród tłumy powstała panika. Część manifestantów usiłowała uciekać. Wtenczas tłum rozdzielił się na dwie części. Manifestanci rzucili się na przeciwników, nastąpiła wymiana strzałów rewolwerowych. Uciekający kryli się w gmachu uniwersytetu. Zarejestrowano ze strony studentów 6 zabitych, ciężko ranionych 30, lekko 79.

KIJÓW. W nocy na ulicy Łukianowskiej przyszło do starcia pomiędzy wojskami a pogromcami; rano powtórzyło się to samo.

Wczoraj gmach giełdy był ostrzelany przez wojska na skutek strzału danego do wojska.

W centrum miasta spokojnie. Tramwaje nie kursują, wszystko zamknięte. Gazety, oprócz „Kijowlanina” nie wyszły. Redakcja „Kijewskich otklików” rozbita.

CHARKÓW. Miasto materialnie podupało wskutek stanu wojennego, ludność nie może korzystać z udzielonej przez manifest wolności zebrań, słowa i prasy. Telegramy agencyjne podlegają cenzurze „Chark. Listok” wychodzi w zmniejszonym formacie.

RYGA. Życie w mieście zamarło prócz życia ulicznego; zastrejkowała obsługa poczty, w godzinach porannych na Piaskach odbył się mityng z udziałem 150,000 osób, z 34 mównic wypowiedziano mowy w siedmiu językach, staré nie było, wieczorem we wszystkich lokalach publicznych w zupełnym porządku odbyły się mityngi. Zauważyć się dawało wielkie niezadowolenie z działania zarządu miasta. Do wojska krzyczano: „niech żyje armia”.

WINDAWA. Wieczorem odbyła się we wzorowym porządku olbrzymia manifestacja. Tłum podążał przez ulice z czerwonymi sztandarami, co chwila zatrzymując się do wysłuchania mów politycznych, nastrój uroczysty, miasto iluminowane, mieszkańcy mają zamiar starać się o natychmiastowe zniesienie stanu wojennego.

BATUM. Podczas zaburzeń wczorajszych raniono 19 osób. Na centralnej stacji elektrycznej pracują wojskowi. Apteki nie przygotowują lekarstw. Patrole wzmocniono. Rezerwoary Nobla podziurawiono kulami.

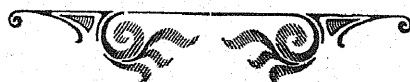
TIUMEN. Manifest przyjęty został z entuzjazmem. Tłum urządza po ulicach pochody ze śpiewem marsylianki i hymnu narodowego.

ALEKSANDROWSK. Zaburzenia doszły do punktu kulminacyjnego, rozbito wszystkie sklepy, niektóre domy.

Rabunek uchodzi bezkarnie; dużo zabitych i rannych.

BERLIN. Z powodu ogłoszenia Manifestu, gazeta „Post” donosi, że jakkolwiek nie można jeszcze przewidzieć końca trudnościom, tem niemniej można na podstawie pewnej twierdź, że zdrowe jądro narodu rosyjskiego, bardziej niż kiedykolwiek stanie po stronie rządu i zwróci się przeciw rewolucji. Gazeta „Hamburger Nachr.” oświadcza, że jeżeli elementy rewolucyjne będą i w przyszłości przyczyniać normalny bieg spraw państwowych przez wywoływanie nieporządków ulicznych, to nie pozostanie nic innego, jak wystąpić przeciw tym bezprawiom z całą siłą środków, jakie posiada państwo. Spokojne i rozsądne elementy zgrupują się niewątpliwie przy hr. Witte.

NOWOROSYJSK. Manifest przyjęty został z entuzjazmem, na ulicach niebywałe ożywienie, wczoraj odbyły się liczne mityngi, dzisiaj odbył się pochód przez miasto ze śpiewami, porządek panował zupełny.

Modlitwa.

—0—

O, Boże, Stwórco małych i wielkich,
Dawco łask wszelkich!
Do Ciebie korne dziś prośby wnoszę,
O litość proszę.

* * *

Zmiłuj się, zmiłuj nad dziećmi Twemi,
Strzeż, kieruj niemi.
Niech widzą wszędzie Twoje wyroki,
Kieruj ich kroki:

* * *

Uściel im kwieciami drogi cierniste,
A dusze czyste
Nadzieja, miłość niech opromienia—
Wiara zbawienia!

* * *

Zmiłuj się, zmiłuj Panie nad pany,
Przed wieki znany!
O, Ty, co widzisz rozpacz u ludzi,
Niech moc twa zbudzi

* * *

Maleńką iskrę w życiu pragnienia
Dojść do zbawienia.
Ześlij im, Boże, swe zmiłowanie
I wskaż do czego dążyć powinni.

* * *

A choć są winni,
Nie karz ich, Paniel...

Zygmunt Stankiewicz.

TESKNOTA.

Pierwszej i ostatniej.

Był świt...
Cisza... cisza... cisza...
Jeno skowronki, zbudzone złotymi słońca promieniami, świegotwały radośnie...
Jeno zefirek miłośnie szeptał z przydrożnymi krzakami...
Jeno cicho łkał strumień, przebiegając ostry zwir i kamienie...
Jeno płynęła powietrzem swobodna, wesola, potężna, choć cicha pieśń budzącej się ze snu natury...
Był świt...
Złotem było słońce, złociły się wierzchołki niebotycznych gór, złociły się konary drzew—zielonolistnych...
A on stał i patrzył...
I pierś jego wchłaniała zapachy, płynące z pól i lasów, a wzrok ogarniał cuda, nieskalane jeszcze świętokradzką dłońią cywilizacji...
I serce biło mu gwałtownie...
Młode, pełne żaru, zapału serce!
A górą płynęła pieśń...
Aż drgnął cały, a twarz mu pobladła, by te lilie białośnie...
Ujrzał...
Nie, to nie sen!
To nie miraż zwodniczy...
Tam, z oddali, przez mgłę, co pokrywała podnóża gór śnieżnym przejrzystym całunem, stała ku niemu tęskne wejrzenie cudnej piękności dziewczica...
Ona!
Tak... to ona! Ta, ta jego...
Wyśniona!...
I powtarzał w jakimś strasznym zadziwieniu, radości nieskończonej:
Ona!...
Nareszcie...

I rzucił się w opary, by wydrzeć górom skarb,
jemu przeznaczony...
I rozplynął się we mgłę porannej...
I nie widziano go już więcej w dolinach...
Jeno, gdy wichur rozsieje gór całuny, rozbrzmiewa po ziemi pieśń... pieśń...
Tęskna, łkająca, pełna bólu pieśń...
Jeno ta pieśń...

...I w koło niego szumiały drzewa, krzaki cierniste krwawiły ciało, wichur włosy taragał...
A on nie widział nic, jeno ją, tam w oddali...
I szedł, szedł niestrudzony...
A im bardziej przybliżał się do celu, nikły ukochane kształty, aż gdy doszedł, rozplynęły się w przestworzu...
Jeno śmiech rozległ się piekielny, aż ucichł w oddali...

Miast wyśnionej, ukochanej, choć nieznanej, stała przed nim lutnia złotostronna...
On chwycił ją i zaśpiewał jedną jedyną pieśń...
Tęsknoty i żalu pieśń...
I rzucił się w przepaść ze skały i kamienie potargały młode jego ciało...
I rozbiły znowu serce, i krew trysnęła fontanną, i kropla jej padła na lutnię—złotostronna...
Od onego czasu gdy zachuczy wichur-mocarz, i potrafi o jej struny, płynie ku dolinom ta pieśń, tęskna, łkająca, pełna bólu—zawodu...
Jeno ta pieśń...

Jan Piotrowski.

Konstytucje europejskie.

Porządek prawny od czasów rzymskich obejmowano w szeregu przepisów, zwanych „konstytucjami“. W czasach nowszych wyraz konstytucja przyjęto dla określenia takiego porządku prawnego państwowego, który opiera się na systemie przedstawicielstwa ludności, tworzącego państwo. Ludność wysyła swych przedstawicieli do ciał prawodawczych, zwanych parlamentami, izbami, sejmami i t. p.

Konstytucje nie wyrastały nigdzie nagle, lecz tworzyły się powoli. Najdawniejszym w Europie zaczątkiem konstytucji była „Magna Charta“ angielska wydana w r. 1215-ym przez króla Jana Bez Ziemi, określająca w głównych zarysach prawa zgromadzenia przedstawicieli państwa angielskiego. Prawa te zastrzegały, że żaden podatek ani zasiłek pieniężny nie może być samowolnie nałożony na ludność ani przez panującego, ani przez jego urzędników, bez zezwolenia zebranych baronów, rycerzy i przedstawicieli miast. Zgromadzenie to nazwano w Anglii w r. 1246-ym „parlamentem“. Nazwa ta dotychczas się utrzymała.

Pierwsza ta konstytucja angielska rozwijała się powoli w ciągu wieków, aż doszła do stanu obecnego, uważanego za najlepszy—w stosunku do warunków, w jakich znajduje się ludność Anglii.

Obecnie konstytucja angielska—jak wogóle każda inna—obejmuje szereg praw, obowiązujących władze: prawodawczą (parlament), wykonawczą (rząd) i sądową.

We Francji konstytucja w dzisiejszym znaczeniu tego wyrazu wprowadzona została w końcu XVII wieku. Wprawdzie system przedstawicielstwa stanowił tam podstawę porządku prawnego jeszcze w czasach starożytnych, gdy dzisiejszą Francję zamieszkiwali galowie i frankowie.

Z biegiem wieków jednak zgromadzenia przedstawicieli narodu zamieniły się w zgromadzenia możnych, aż wreszcie, za czasów Ludwika XIV cała władza prawodawcza i wykonawcza ześrodkowała się w rękach króla i jego urzędników.

Dopiero w r. 1789 król Ludwik XVI zwołał „stany generalne“—przedstawicieli ludności—które zamieniły się w zgromadzenie ustawodawcze (konstytuante) i w r. 1791 uchwałyły konstytucję.

Konstytucja francuska częstym podlegała zmianom. Zmieniono ją za panowania „terroru“, za dyktoryatu, za konsultatu, za pierw-

szego cesarstwa. Wśród zmian tych władzę prawodawczą przedstawicielstwa narodowego powoli uszczuplano. W r. 1848 znów powołano do życia przedstawicielstwo narodowe z rozległą władzą prawodawczą, ale już w r. 1852 po przywróceniu drugiego cesarstwa Francja pozyskała nową, znacznie uszczuploną konstytucję. Wojna francusko-niemiecka położyła kres cesarstwu, poczem wprowadzono w r. 1871 ustawę konstytucyjną, która, ze zmianami, wprowadzonymi w r. 1875, obowiązującą jest do dnia dzisiejszego.

Początki konstytucji nowoczesnej niemieckiej sięgają pierwszej połowy ubiegłego stulecia. W r. 1848 zebrał się we Frankfurcie i opracował konstytucję państwa niemieckiego, powołując króla pruskiego, Fryderyka Wilhelma IV na cesarza. Król jednak nie przyjął ofiarowanej mu przez naród korony. Wówczas oddzielne państwa, składające Rzeczpospolitą Niemiec—wprowadzały u siebie konstytucje. Pruska—weszła w życie w roku 1850. Niektóre państwa niemieckie pozostały przy dawniejszych konstytucjach, jak np. Bawaryja, Badenja (konstytucje z r. 1818), Wirtembergia (z r. 1819), Saksonja (z r. 1831). W jednym tylko Meklemburgu nie wprowadzono konstytucji, pozostając przy przedstawicielstwie stanowem.

Niemcy, jako całość, otrzymały konstytucję dopiero po utworzeniu cesarstwa niemieckiego w r. 1871. Według niej niektóre działy życia publicznego, jak koleje, poczta, armia, bicie monety i t. p., należą do konstytucji państwa niemieckiego, inne zaś, dotyczące państw odrębnych, załatwiają ciała prawodawcze tychże państw (sejmy), na mocy swych własnych konstytucji.

Austro-Węgry składają się z krajów, które oddawna rozwijały się na własnych podstawach historycznych i rządziły się własnymi konstytucjami. Od czasów Maryi Teresy zaczęto dążyć do zjednoczenia państwa pod rządem absolutnym. Reformy wewnętrzne zaczęły się w r. 1840; w którym nadano jednolitą konstytucję wszystkim krajom. W roku 1867 zmieniono ją, przyznając Węgrom oddzielne ustawy zasadnicze. Konstytucja z roku 1867 obowiązuje do chwili obecnej.

Z innych państw europejskich wprowadziły u siebie konstytucje obecnie obowiązujące:

Danja w r. 1840, Hiszpania w r. 1876, Grecja w r. 1864, Włochy w r. 1861, Holandia w r. 1848 (pierwszą konstytucję ogłoszono tam w r. 1814, Portugalia w r. 1859 (pierwsza w r. 1816), Rumunia w r. 1866, Serbia w r. 1878, Szwecja w r. 1866, (1-sza konstytucja w r. 1809), Norwegia w roku 1814, Szwajcarya w r. 1874 (1-sza konstytucja z roku 1803).

Obecnie, po wprowadzeniu reform konstytucyjnych w Rosji, jedna tylko Turcja pozostała w Europie państwem, rządzonym na zasadach monarchii absolutnej.

H.

Amatorowie cudzych pałt.

—:—

„Każda pora roku ma swoich... złodziei“—powiada felietonista „Neues Wiener Journal“ i ma poniekąd słusność. „Letni“ złodzieje kieszonkowi i „okradacze mieszkań“ schodzą z widowni, na ich miejscu pojawiają się „amatorowie cudzych pałt“, operujący przeważnie w lokalach publicznych, a postępujący się najrozmaitszymi sztuczkami. Poznać te sztuczki, znaczy uzyskać przeciw nim broń najskuteczniejszą.

Dla tego też powtarzamy tu za feljetonistą wiedeńskim najciekawsze i najczęściej praktykowane z tych sztuczek złodziejskich.

Najprostszy, najwyklejszy sposób—to „zwycajna“ zmiana pałta. Złodziej przychodzi do kawiarni—u nas zwanej „mleczarnią“ lub „eukiernią“—w starym—małej wartości pałtocie, udaje się zwykle na salę bilardową, rozgląda się po niej, okiem znawcy rzuca w stronę, gdzie wiszą najlepsze pałta lub futra, i zawieszają obok swoje okrycie.

Zasiada do stolika, każe sobie podać kawy i zagłębia się cały w czytaniu gazety

Myliby się jednak, ktoby sądził, że odczytuje on tak pilnie artykuły, wiadomości bieżące lub telegramy. Z poza gazety obserwuje on bacznie, co się dzieje na sali, głównie zaś kto wchodzi świeżo, w jakim palciu, gdzie je wieszka i co następnie robi.

Gdy upatrzona ofiara zagłębia się następnie w gazetę lub też skupi całą uwagę na partycie karambola lub piramidki, na którą przyszedł umyślnie—złodziej płaci należność, najspokojniej ubiera się w cudze palto i wychodzi. Dalsze losy palto i amatora cudzej własności, jak i smutek tego, czyje palto — niekiedy jeszcze niezapłacone — zabrano, nie należą tu do rzeczy.

Wiadomo, że połączonymi siłami więcej zdziałać można, niż w „pojedynkę”. Wiedzą o tem dobrze złodzieje palt i... pracują na „umówionego”.

Do kawiarni wchodzi jakiś „obywatel”, wieszka palto—marne — poczem gra partycie w bilard. Po skończonej grze płaci rachunek, przechodzi przez salę i z widocznym rozrządzeniem sięga po palto kosztowne — obok którego zasiadł inny jakiś jegomość. Tymczasem kelner zauważył, że „obywatel” sięgnął po cudze palto. Kontent, że przyłapał złodzieja, podchodzi do niego, by go przyłapać na gorącym uczynku. Zanim to jednak uczynił, ów jegomość, co koło palta siedział, wstaje, mówiąc:

— Hej, hej, panie Antoni, to moje palto.

— Ach! to pan, panie Wincenty. Patrz pan, co to znaczy przegrać partycie. W zamyszeniu nie spostrzegłem pana i byłbym panu zabrał palto.

„Pan Antoni” najspokojniej ściska dłoń „pana Wincentego”, wdziewa na siebie palto obok wiszące, żegna się i—wychodzi.

Kelner strapił się; nie odgadł, że właściwym złodziejem był nie ten, co chciał zabrać palto „pana Wincentego”, lecz właśnie ów „pan Wincenty”, który siedział najspokojniej i obserwował kelnera, a kiedy ten się zbliżał, uprzedził swego współnika, stojąc w obronie palta, które wcale do niego nie należało i ułatwił mu w ten sposób zabranie palta innego, również cudzego.

Do cukierni wchodzi pan elegancki, w drogim paltocie, z kołnierzem bobrowym, kosztownym. Przechodzi koło ubrań, rzutem oka poznaje ich wartość i wieszka swoje obok palta podobnego, choćby nawet nieco tańszego, gorszego.

Po pewnym czasie inny jegomość wstaje od stolika, ubiera się w owe palto tańsze i wychodzi, a za nim ów pan w eleganckim paltocie. Jeśli wyszli bez zwrócenia na siebie uwagi—sztuczka się udała. Spólnicy podzielają się skradzionym paltem.

Przypuśćmy jednak, że się nie udała: Właściciel „tańszego” palta zauważył, że je ktoś zabiera i zaprotestował. Przyłapany ogląda, spostrzega pomyłkę i mówi:

— Przepraszam pana, a zarazem dziękuję. Zamieniając palto, byłbym źle na tem wyszedł, bo oto tu wisi moje wcale nie gorsze, jak pan widzi.

I ubiera się w palto swego współnika, owego „eleganckiego pana”, który po pewnym czasie wychodzi bez palta. Sztuczka się nie udała, ale „godność” została ocalona i pomyślny złodziej nie dostał się do kozy.

Przeciw takim sposobom obronić się nie sposób. Jedyna rada oddawać palto tylko do szatni, gdzie za nie właściciel zakładu odpowiada.

Mylą się ci, którzy twierdzą, że Japonia „zeuropeizowała się” tylko powierzchownie. Przeciwnie, — te z zasad i posadów europejskich, które japończycy uznali za najlepsze, przeniknęły w głąb całego ustroju życia.

Szlachta japońska, coprawda, dziś niepodobna jest do naszej. Przyjęła ona poglądy „mało mieszczkańskie”. Życie szlachty japońskiej dzisiejszej jest niejako mieszaniną dawnej prestoty i surowości spartańskiej ze zwyczajami i pojęciami świata małowieszczkańskiego. Bez względu na religję, jaką poszczególne „samurai” japoński wyznaje, przyjęto za zasadę, że człowiek „przywoity” tylko jedną może mieć żonę; wielożenstwo zniknęło zupełnie, chociaż prawo i religja pozwala na nie. Małżeństwo opiera się na zasadzie wspólnej pracy: żona pracuje w domu, mąż za domem. Żona prowadzi całe gospodarstwo i wychowuje dzieci.

Dziwnem dla nas wydawać się może, iż w Japonii mąż, bez względu na stanowisko, jakie zajmuje, cały swój zarobek oddaje żonie, która pełni niejako czynność skarbnika. Jest to zupełnie naturalnem, jeżeli zważymy, że wynagrodzenia np. urzędników państwowych nadzwyczaj są skromne. Minister lub dowodzący generał pobiera tam pensję taką, jaką u nas otrzymuje przeciętny urzędnik. W całej hierarchji urzędniczej i wojskowej japońskiej niema nikogo, który pobierał pensję wyższą (wraz z dodatkami) nad 6,000 rb. rocznie — obliczywszy na naszą monetę.

Typowym przykładem życia rodzinnego w Japonii jest admirał Togo, zwycięzca z pod Tsuszimy, najpopularniejsza dziś osobistość w całej Japonii. Pensya jego, wraz ze szczególnem wynagrodzeniem za nadzwyczajne usługi dla kraju i państwa dochodzi do 6,000 rb. Jak wszyscy, tak i on oddaje te pieniądze żonie, która mu wydziela na wydatki osobiste około 50 rubli miesięcznie. Reszta idzie na utrzymanie domu i na wychowanie dzieci.

Admirał Togo mieszka w Tokio, w niewielkim domu, wśród ogrodu. Dom ten nie wyróżnia się niczem z pośród innych domów

japońskich. Rodzina admirała składa się z męża i żony oraz czworga dzieci.

Prostota życia tej rodziny jest zadziwiająca. Pani admirałowa Tetsuko Togo, córka hrabiego Kajeda, ma tylko jednego służącego, przeważną zaś część robót domowych własnoręcznie wykonywa. Od dnia, gdy wyszła za mąż za skromnie uposażonego oficera marynarki, starała się i potrafiła jak najbardziej uprzyjemnić dom, w którym mąż jej po pełnych trudach zajęciach szukał krótkotrwałego wypoczynku. Niema tam zbytku — w europejskiem pojęciu tego wyrazu; meble bardzo skromne, — ale za to kwiatów olbrzymia ilość, zarówno w ogrodzie, jak i w domu; znać w doborze ich wykwiśnięty gust gospodyni.

Wnętrze domu odznacza się nadzwyczajną czystością i ma charakter nawskroś japoński.

Jedynymi meblami europejskimi są mięsienne łóżka dla dzieci; pan i pani Togo wołają sypiać na matach, zwyczajem japońskim, z drewnianą podkładką pod głowę. Zresztą niema tam stołów ani krzeseł, tylko maty i taborety, jak w każdym domu japońskim.

Panna Chijo Togo, mająca dziś lat 14, uchodzi za piękność typu japońskiego; z synów najstarszy jest kadetem marynarki.

Nad bramą, prowadzącą do ogrodu, w którym stoi dom admirała, znajduje się skromny napis: „Togo”. Napis ten był przedmiotem wielkiej owacy ludowej po bitwie pod Tsuszimą.

Prostota i skromność jest cechą domu admirała. Prostota nawet w jego gabinecie, gdzie w szafach zwyczajnych znajdują się cenne materiały naukowe.

Rodzina Togo nie ma ani powozu, ani nawet „rikszy” (wózek dwukołowy). W czasie wojny drogą składki publicznej kupiono synowi admirała... rower, aby prędzej mógł odbierać listy z odległego gmachu pocztowego. Składka ta, mogąca w Europie uchodzić za ubliżającą, wśród rodziny Togo jest powodem do szczytowania się sympatją ludności tokijskiej.

N. W.

s.†p.

Antoni Krolikiewicz,

b. obywatel ziemski,

opatrzone św. sakramentami, przeniósł się do wieczności, przeżywszy lat 63.

Wyprowadzenie zwłok z domu № 32 przy ul. Składowej, na stary cmentarz katolicki, nastąpi dziś w niedzielę, o godz. 4-ej popołudniu.

Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych, znajomych i przyjaciół.

Żona i dzieci.

Rodzina Togo.

—?—

Przekształcenie, jakie dokonało się w ciągu ostatnich lat trzydziestu w Japonii, najwyraziściej zaznaczyło się wśród arystokracji i magnaterji japońskiej. Arystokracja wywróciła dawny porządek — trzeba bowiem wiedzieć, że rewolucja japońska wyszła nie z ludu, ani ze stanu średniego, którego tam niema, lecz ze sfer najwyższych, z kasty daimiów (magnatów) i samurajów (szlachty), równocześnie jednak przekształciła się sama gruntownie.

Środek wybitny

Od kaszlu i chrypkii
Od kataru gardła
Od kataru oskrzeli i płuc

Prawdziwe Sodeńskie
Mineralne pastylki F A Y' A.

Pastylki te wyrabiają się pod nadzorem lekarzy, drogą odparowywania z wód źródeł leczniczych „Warmbrunnen” i „Wiesenbrunnen” w miejscowości leczniczej SODEN, pod Taunusem (w Niemczech).

W przeciągu 11 lat sprzedano 10,000,000 pudełek. Pastylki te są do nabycia po 70 kop. za pudełko, w aptekach i składach aptecznych.

Skład główny: Ludwik SPIESS i Syn, Tow. Akc., Warszawa.

Zarząd na Cesarstwo: F. SZARFF, Warszawa, Królewska 18.

2292—5-1

Za dowody współczucia, okaza-
ne z powodu przedwczesnego zgonu

b. p.

Pauliny z Weichselfiszów

Weichselfiszowej,

składają serdeczne „Bóg zapłać“

wszystkim przyjaciołom i znajomym

Mąż, dzieci i rodzina.

Perfumerya najwyższych gatunków

A. SIOU & Co.

POLECA

UDOSKONALONA WODĘ KWIATOWĄ „*Parisiennes*“

w żądanych zapachach.

Perfumy: TRIFOLI, IDEAL, POLONIA,
LOTUS, Royal-Chic, AUREALIS.

Środki higieniczne gliceryno-waselinowe
Krem, Puder i Mydło „*MŁODOŚCI*“.

„*Capillogène*“ dla wzmacniania
włosów.

Żądać wszędzie.

Magazyn własny detaliczny

Warszawa Marszałkowska 116.

Front, I-sze piętro Telefon № 1406.

1093—104-67

Stanisław Lipiński

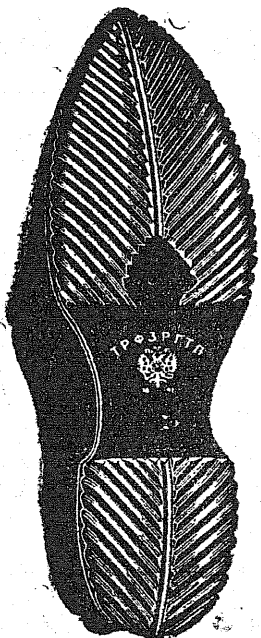
nauczyciel buchalteryi w Zgierskiej 7-mio klasowej szkole
handlowej, oraz na wieczornych kursach handlowych przy
Stowarzyszeniu Subjektów Handlowych *udziela lekcji bu-*
chalteryi, Zachodnia 34 m. 5. Przyjmuje w dni powsze-
dnie od 5 do 7-ej popołudniu.

OGŁOSZENIE.

Zarząd Drogi Żelaznej Fabryczno-Łódzkiej

podaje do wiadomości wszystkich pracowników drogi, iż w dniu dzisiejszym 22 października (4 listopada) odebrany został od Naczelnika Dróg Żelaznych telegram następującej treści :

„W imieniu Ministra proszę ogłosić wszystkim, że z rozkazu **Najjaśniejszego Pana,** Rząd przedsięwzięmie stanowcze i natychmiastowe środki w celu polepszenia bytu niższej służby na drogach, a zarazem z rozporządzenia Ministra proszę ogłosić pracownikom, że jeśli w **poniedziałek 24 października (6 listopada) lub po upływie doby** od czasu odebrania niniejszej depešy, **przystąpią do pracy** i normalny bieg spraw na drogach będzie przywrócony, to czyni ich, które spowodowały zamęt na drogach **nie będą karane** i pensye będą im wypłacone. W razie niespełnienia powyżej wskazanego w naznaczonym terminie, wypłaty pensyi nie u-
skuteczniąć. O wykonaniu proszę terminowo telegrafować № 15294—Szaufus“.

NIEŚLIZGAJĄCE SIĘ

KALOSZE GUMOWE

„**KOLUMB**“

Patentowane w wielu krajach świata.

Praktyczne, mocne, lekkie i eleganckich fasonów.

Reprezentant **L. A. LOURIE.**

Składy: w Warszawie, Nalewki 28, telefonu № 7283. 2343—36-8
w Łodzi, Piotrkowska 63, telefonu № 603.

prosimy zwrócić uwagę na **Herb Państwa**
i **marę fabryczną.**

LINOLEUM!

CERATY!

CZESANIE DAM.

Specjalistka w najnowszym sposobie czesania dam i wykwintnej fryzury, powróciła z zagranicy, z czem pelega się Szan. paniom

EUGENIA

Kartowska

Zachodnia 28, róg Konstancyńskiej.

Askanas, p. Adwokata Przys.

Cegielniana 7. Sprawy sądowe. Porady prawne. Redakcja kontraktów, wszelkich aktów prawnych, próśb i podań do wszelkich władz. 2417—3-1

Drobne ogłoszenia.

Lekcyje fortepianu udziela się poręczającym na dogodnych warunkach. Konstancyńska № 30 m. 16, tamże oddaje się francuzce pokój umeblowany za lekcyje.

Wynajem pianin i fortepianów Łódź, ul. Piotrkowska № 181, Franciszek Jaskiewicz. 2490—2-1

Potrzebny na wieś uczeń IV klasy z niewygórowanymi wymaganiami. Bliższej wiadomości udziela W-ny A. Lipiński, Cegielniana № 56. 2419—1-1

Wyszedł z domu we Czwartek, chory umysłowo Wawrzyniec Firchof lat 65, średniego wzrostu. Ktoby wiedział, raczy zawiadomić żonę. Pabianice, domy rodzinne Endera. 2415—1-1

Zaginął paszport, wydany na imię Zwojciecha i Elżbiety Sucheckich, przez wójta gminy, Rząśnia, pow. noworadomskiego, gubernii piotrkowskiej 2416—3-1

Zaginął paszport, wydany na imię Z Mojżesza Pinchołowicza Kabaczniaka, przez Helwański urząd, pow. wileńskiego. Znalazcę uprasza się o zwrócenie w magistracie miasta Łodzi. 2409—1-1

Zaginął kwit lombardowy № 6736, z wydany z lombardu Szymkiewicza, na zastawiony towar. 2408-1

Zaginął paszport, wydany na imię Z Jukiewa Pelti, z magistratu m. Wielunia. 2413—1-1

Zaginęły 2 świadectwa wydane z kasy posagowej Juljusza 11 na złożone akta ślubne na imię Jana i Heleny Piaseckich. 2406-3 3

Potrzebne są dziewczynki od 5—15 lat, do zdjęć fotograficznych, ul. Targowa 26 m. 3. 2411—1-1

Komukolwiek zależy na trwałych kaloszach

ten niech kupuje tylko powszechnie znane

Petersburskie gumowe kalosze

z trójkątnym znakiem na podszwach, które można nabywać po cenach niskich

W ST.-PETERSBURSKIM MAGAZYNIE

1106—0-4 MECHANICZNEGO OBUWIA

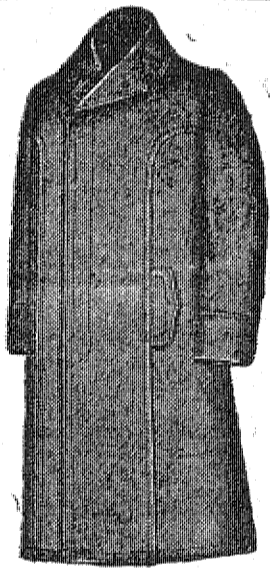
Piotrkowska № 53.

2803—5-2

TYLKO
z trójkątnym
znakiem

na podszwach są znane ze swej dobroci i wytrzymałości prawdziwe
Kalosze Petersburskie.

Juljan Kozłowski,

zaopatrzył swój

Magazyn ubiorów męzkich

ulica Średnia № 12,

w wyborowe gatunki materiałów

z fabryk krajowych i zagranicznych.

Nadzwyczaj ważnem

jest wiedzieć, że nowo wynalezione mydło „Flora“ jest jedynym środkiem do osiągnięcia piękności i że używając takowe—używanie kremu do twarzy staje się zupełnie zbytecznem. Kto użyje mydła „Flora“ 2—3 razy, przekona się o cudownych własnościach tegoż. Pieggi, pryszczki, liszaje i t. p. zupełnie znikają. **Cena kawałka 75 kop.**

Prawdziwe tylko z firmą: **D. Hartman, W eden 1, Naglergasse 19,** i powyższym rysunkiem na każdym kawałku. Główny skład: **Zyg. MAMLOK Warszawa, Gracjana 15** Telefon № 4093.

Do nabycia we wszystkich składach aptecznych i aptekach. 1872—50-13

Dr. Goldblum

Specjalista chorób wewnętrznych i nerwowych

powrócił

przyjmuje od 5 — 6 po południu. Cegielniana 59.

Walka z cholera.

W celu skutecznej walki z cholera i udzielania pomocy lekarskiej i lekarstw bezpłatnie ubogiej ludności w wypadkach zasałnięć żołądkowych, utworzony został posterunek lekarski na ulicy Konstancyńskiej № 7 (telefon № 90), gdzie stale w dzień i w nocy dyżurują lekarze, którzy mogą być wzywani do chorych z posterunku, jak również z mieszkań swych, a mianowicie:

- Dr. Łuczyński, Rynek Bałucki 3;
- „ Rokicki, Nowy Rynek 5;
- „ Justman, Wschodnia 49;
- „ Litwin, Zawadzka 14;
- „ Haberlan, Piotrkowska 132;
- „ Mączowski, Główna 50;
- „ Tomaszewski, Piotrkow. 163.
- „ Mittelstedt, Piotrkowska 200;

Na posterunku lekarskim na ul. Konstancyńskiej 7, uskutecznia się bezpłatne szczepienie przeciwcholeryczne. 2337—30-12

Nowy kurs tańców

rozpoczynam w bieżącym tygodniu.

Dyplom. Naucz. tańców

A. LIPIŃSKI,

2421—1-1

Cegielniana 56.

APTEKA
Jana Łabudzyńskiego
Assesor Farmacyi
Gub. Piotrkowskiej.
OTWARTA ZOSTAŁA
przy ul. Główniej № 50.
(róg Widzewskiej.)

WYROK.

W imieniu Najjaśniejszego Pana 20 października 1905 roku, Piotrkowski Sąd Okręgowy w I wydziale cywilnym w następującym składzie: wice-prezes S. W. Szednicki, członkowie sądu C. O. Jachimowski i W. W. Tatarow, wysłuchawszy prośbę Mendla Berlińskiego i Nachmana Bona o ogłoszenie upadłości Józefa Kautza, postanowił: 1) ogłosić Józefa Kautza, kupca łódzkiego, upadłym, oznaczając przy obecnem położeniu sprawy jako początek upadłości 12 go września 1905 r. 2) opieczętować majątek Kautza gdziekolwiek się okaże i oddać Kautza pod dozór policyi. 3) Sędzią-komisarzem mianować członka sądu P. A. Pawlenkę, kuratorem zaś adwok. przys. Maurycego Cohna i 4) wyrok ten opublikować w porządku ustanowionym i poddać tymczasowej egzekucyi.

Oryginał podpisali obe cni.

Za zgodność z oryginałem

Maurycy Cohn

Dzielna 28.

Adw. przys.

KRAKÓW, GOŁĘBIA 5.

Wyższy zakład naukowy żeński

Beleny Kaplińskiej,

dawniej L. ŻELESZKIEWICZ.

Zapisy uczenie przychodnich i pensyonarek codziennie. 7010

Fabryka szczotek i pędzli

Piotrkowska 92.

Poleca swoje wyroby w zakres szczotkarstwa wchodzące a mianowicie: toaletowe, gospodarcze, techniczne, rękodzielnicze i wszelkiego rodzaju inne, jak również posiada na składzie grzebienie w najrozmaitszych gatunkach, a także skórki zamszowe, zgrzebla, gąbki i wycieraczki kokosowe i trzciny nowe do nóg w wielkim wyborze. 2132—25-8

Kupujący od pierwszego razu przekonywa się o wysokiej dobroci towaru i z tego powodu zostaje moim stałym klientem.

Uwaga. W niedziele i święta sklep zamknięty.

Urząd Starszych

Zgromadzenia Kupców m. Łodzi

zaprasza P. P. Członków Zgromadzenia Kupieckiego na zebranie ogólne, odbyć się mające we Wtorek d. 7 Listopada (n. st.) r. b. o godz. 5 po poł. w biurze Urzędu Starszych (ul. Zielona, № 3), celem:

- 1) Rozpoznania sprawozdania rachunkowego z roku ubiegłego,—
- 2) Powzięcia uchwały w sprawie zastosowania do Szkoły Handlowej Łódzkiej najwyżej w d. 1/14 Października r. b. zatwierdzonej decyzji Komitetu Ministrów.
- 3) Wyboru reprezentantów.

ODZNACZENIA: Medal złoty i list pochwalny na wystawie Hygieniczno-Spożywczej w Łodzi. * * *

BROWAR PAROWY

Braci GEHLIG w Łodzi

POLECA wyborowe gatunki PIWA, mianowicie:

Piwo marcowe pilzeńskie jasne, piwo Marcowe Monachijskie ciemne i piwo Lagrowe Bawarskie na sposób zagranicznych, nieróżniące się niczem w smaku i dobroci. Browar stniejący pod tą firmą od r. 1869, urządzony podług najnowszych wymagań tegoczesnych z fabryką sztucznego lodu i ochładzaniem lodowni, zaliczony do pierwszorzędných w Cesarstwie i wydaje tylko piwo odleżale i zawsze jednakowej dobroci. 1160—52-32

Składy:

Warszawa—Praga, Zgierz, Tomaszów,
Łęczyca, Kalisz, Pabianice,
Zduńska Wola, Brzeziny, Warta.

Magazyn ubiorów męzkich

Paweł Graf i Sp., Piotrkowska № 190.

POLECA NA NADCHODZĄCY SEZON:

Ubrania dziecięce	od rb. 2.70	Spodnie	od rb. 2.50
Palta dziecięce	" " 6.50	Ubrania męskie	" " 12.—
Ubrania uczniowskie	" " 4.—	Palta jesienne	" " 18.—
Kurtki	" " 9.—	Palta zimowe	" " 12.—
Szynele	" " 13.—		

Obstalunki podług miary ze znajdujących się na składzie materiałów krajowych i zagranicznych, wykonywują się z gwarancją dobrego kroju — Sprzedaż tylko za gotówkę.

Warszawskie Tow. Akcyjne

HANDLU TOWARAMI APTECZNYMI

dawniej ZJEDNOCZENI APTEKARZE

Ludwik Spiess i Syn

w Warszawie.

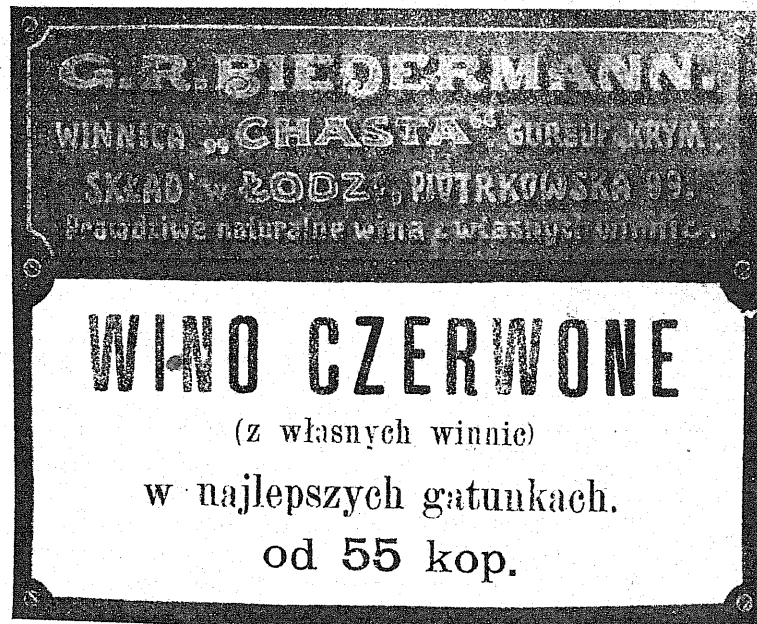
Filia w Łodzi:

ulica Piotrkowska № 107 vis a vis fabryki J. Heinzla,

POLECA:

Ocet winny i do marynat,
Oliwy stołowe i do palenia,
Nawozy sztuczne pod kwiaty doniczkowe.
Wody mineralne.

Perfумы krajowe i zagraniczne,
Wody kolońskie różnych fabryk,
Mydło i kosmetyki,
Specyfiki zagraniczne,
Produkty chemiczno-techniczne i t. d.

! Kto tanio i dobrze chce kupić!

Wózki: dziecięce, sportowe, koszykowe, dla lalek. Dziecięce kołyski, łóżeczka. Duże łóżka angielskie i wiedeńskie. Stoliki do kwiatów. Ogrodowe krzesła i stoły. Umywalki. Ławki szkolne. Oparkania cementarne. Kasy ogniotrwałe.

uczynić to może

w pierwszej Łódzkiej fabryce mebli żelaznych i wózków dziecięcych, 1914-15-5 egzystującej od 1880 roku

Józefa Weikerta w Łodzi
ul. Św. Andrzeja 26.

Na składzie w magazynie fabrycznym wielki wybór.

Wolno drukować d. 5/XI 1905 r.

Za Redaktora: Jan Żółtowski.

Wydawca K. Brzozowski.

Druk K. Brzozowskiego, Zachodnia 37.